

DERINIMO PAŽYMA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. NUTARIMO „DĖL MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS IR INOVACIJŲ (SUMANIOSIOS SPECIALIZACIJOS) PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMO KONCEPCIJOS“ PROJEKTO

Institucija ir rašto numeris	Institucijos pastabos	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos mokslo taryba, 2022-04	Taryba siūlo S3 koncepciją aktualizuoti, papildyti mokslinių tyrimų, mokslo, verslo ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimo dėmenimis, į S3 koncepciją grąžinti prioritetą „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ ir įtraukti šias tematikas: socialinės ir kultūrinės inovacijos visuomenei aktualiems produktams ir paslaugoms kurti bei viešajam sektoriui atsinaujinti; socialinės inovacijos asmens ugdymui, visuomenės psichikos ir fizinės sveikatos gerinimui; dizaino ir audiovizualinių medijų inovacijos, technologijos, paslaugos ir produktai; skaitmeninė humanitarika 3.0; lanksčios ir socialiai atsakingos produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo technologijos; technologinių inovacijų socialinis poveikis.	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Įgyvendinant Sumanios specializacijos stebėseną buvo vertinama Sumanios specializacijos prioritetų pajėgumo pažanga. Prioritetų pajėgumui nustatyti buvo apskaičiuota kiekvieno rodiklio (viso 12 rodiklių) medianinė reikšmė suteikiant balus prioritetui tuo atveju, jeigu rodiklio reikšmė yra didesnė nei medianos dydis bei suteikiant atitinkamiems rodikliams svorius.</p> <p>Daugiausiai balų surinko prioritetai „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ (8,6 balo, tai yra didžiausia galima suma), „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ (5,6 balo) bei „Informacinės ir ryšių technologijos (4,1 balo). Su trijų daugiausiai balų surinkusių prioritetų įgyvendinimu sietiniams projektams buvo skirta daugiausia viešųjų investicijų (tiek mokslo ir studijų institucijų, tiek verslo įmonių vykdomiems projektams), jiems įgyvendinti pritraukta daugiausia privačių investicijų, jiems įgyvendinti skirta daugiausia verslo projektų. Prioritetai „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ ir „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ išsiskiria su jais sietinų publikacijų skaičiumi. Tokiu būdu šie trys prioritetai tapo pagrindu 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų laikotarpio sumanios specializacijos strategijai, taip pat išsaugant ir į juos integruojant gerais rezultatais ir dideliu potencialu išsiskiriančias kitų prioritetų tematikas.</p> <p>Remiantis 2020-06-11 Nr. TIS -2 Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės posėdžio protokolu, bendru Koordinavimo grupės sutarimu pasirinktas 2 scenarijus – „stiprių“ prioritetų ir tematikų scenarijus, besiremiantis „silpnų“ tematikų atsisakymo principu. Nuspręsta, kad 2021-2027 m. periode Lietuvos sumanią specializaciją sudarys 3 prioritetai (Sveikatos technologijos ir biotechnologijų, Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos, Informacinės ir ryšių technologijos).</p> <p>Dėl to prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ išliko tematika „Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos“, kuri sudarys galimybes naujų, paveikesnių sprendimų, reikalingų augantiems socialiniams poreikiams tenkinti ir sudėtingiems visuomenei kylantiems uždaviniams spręsti.</p> <p>Pandemijos sąlygomis kultūros, meno, paveldo, mokslo ir švietimo sektoriaus atstovai parodė, kaip, pasitelkiant mokslinius tyrimus, technologijas ir skaitmenines galimybes, gali būti sudaromos sąlygos atpažinti, suvaldyti kylančius sunkumus, taip</p>

		pat įtraukti visuomenę siekti bendresnių socialinių tikslų. Todėl socialinių inovacijų plėtra pasitelkiant skaitmenines technologijas turėtų teigiamos įtakos atremiant visuomenei kylančius išbandymus.
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, 2022-04	Atsižvelgdami į tai, kad Konceptijoje nenagrinėjamas gynybos sektorius, prašome papildyti jos nuostatas, nustatant, kad ji neapima gynybos sektoriaus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei kad jos taikymas skiriant viešąsias lėšas gynybos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai yra rekomendacinio pobūdžio.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sumanios specializacijos koncepcijoje įvardintas prioritetas „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ apima tokias temas kaip:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotoninės ir lazerinės technologijos; - pažangiosios medžiagos ir konstrukcijos; - lanksčios produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo, dizaino technologijos; - energijos vartojimo efektyvumas, išmanumas; - atsinaujinantys energijos ištekliai. <p>Gynybos sektoriaus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos gali būti finansuojamos, jei jos yra įgyvendinamos šių tematikų aprėptyje. Verslo ir mokslo bendradarbiavimo apimtys gynybos sektoriuje Lietuvoje nesudaro tokios kritinės masės, kad tai galėtų būti išskiriama kaip atskiras prioritetas ar tematika.</p>
Lietuvos mokslo tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetas, 2022-04	Labai svarbu, kad S3 koncepcijoje būtų apibrėžta pati „socialinės inovacijos“ sąvoka: Lietuvos Respublikos terminų bankas nurodo, kad teiktina jos apibrėžtis yra „naujų produktų ir (arba) procesų kūrimas ir pritaikymas socialinėms problemoms spręsti, visuomenės poreikiams tenkinti efektyviau ir (ar) darniau ir (arba) naujiems socialiniams ryšiams, partnerystei ar tinklams kurti“ (http://terminai.vlkk.lt/paieska?search=socialin%C4%97+inovacija+). S3 koncepcijoje vartojama „socialinės inovacijos“ sąvoka stokoja turinio, ir, sprendžiant iš bendro koncepcijos konteksto, yra nepagrįstai susiaurinama. Lygiagrečiai reikia apibrėžti ir vartoti sąvoką „kultūrinė inovacija“ (angl. culture based innovations), kuri jau buvo naudojama Sumaniosios specializacijos strategijoje iki ją atnaujinant.	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Kadangi Lietuvos Respublikos terminų banke yra apibrėžta sąvoka „socialinės inovacijos“, nėra tikslinga jos apibrėžti ir Sumanios specializacijos koncepcijoje. Sąvoka nėra siaurinama. Kadangi tai yra prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ tematika, tai naujų produktų ir (arba) procesų kūrimas ir pritaikymas socialinėms problemoms spręsti, visuomenės poreikiams tenkinti efektyviau ir (ar) darniau ir (arba) naujiems socialiniams ryšiams, partnerystei ar tinklams kurti turi būti įgyvendinamas pasitelkiant informacines ir ryšių technologijas.</p>
Lietuvos mokslo tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komitetas, 2022-04	Teikiame pasiūlymą grąžinti „Įtraukios ir kūrybingos visuomenės“ prioritetą. Siūlomos tematikos: Socialinės ir kultūrinės inovacijos visuomenei aktualiems produktams ir paslaugoms kurti bei viešajam sektoriui atsinaujinti; 5 Socialinės inovacijos asmens ugdymui, visuomenės psichikos ir fizinės sveikatos gerinimui; Dizaino ir audiovizualinių medijų inovacijos,	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Įgyvendinant Sumanios specializacijos stebėseną buvo vertinama Sumanios specializacijos prioritetų pajėgumo pažanga. Prioritetų pajėgumui nustatyti buvo apskaičiuota kiekvieno rodiklio (viso 12 rodiklių) medianinė reikšmė suteikiant balus prioritetui tuo atveju, jeigu rodiklio reikšmė yra didesnė nei medianos dydis bei suteikiant atitinkamiems rodikliams svorius. Daugiausiai balų surinko prioritetai „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir</p>

	<p>technologijos, paslaugos ir produktai; Skaitmeninė humanitarika 3.0; Lanksčios ir socialiai atsakingos produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo technologijos; Technologinių inovacijų socialinis poveikis.</p>	<p>technologijos“ (8,6 balo, tai yra didžiausia galima suma), „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ (5,6 balo) bei „Informacinės ir ryšių technologijos (4,1 balo). Su trijų daugiausia balų surinkusių prioritetų įgyvendinimu sietiniams projektams buvo skirta daugiausia viešųjų investicijų (tiek mokslo ir studijų institucijų, tiek verslo įmonių vykdomiems projektams), jiems įgyvendinti pritrakta daugiausia privačių investicijų, jiems įgyvendinti skirta daugiausia verslo projektų. Prioritetai „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ ir „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ išsiskiria su jais sietinų publikacijų skaičiumi. Tokiu būdu šie trys prioritetai tapo pagrindu 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų laikotarpio sumanios specializacijos strategijai, taip pat išsaugant ir į juos integruojant gerais rezultatais ir dideliu potencialu išsiskiriančias kitų prioritetų tematikas.</p> <p>Remiantis 2020-06-11 Nr. TIS -2 Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės posėdžio protokolu, bendru Koordinavimo grupės sutarimu pasirinktas 2 scenarijus – „stiprių“ prioritetų ir tematikų scenarijus, besiremiantis „silpnų“ tematikų atsisakymo principu. Nuspręsta, kad 2021-2027 m. periode Lietuvos sumanią specializaciją sudarys 3 prioritetai (Sveikatos technologijos ir biotechnologijų, Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos, Informacinės ir ryšių technologijos).</p> <p>Dėl to prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ išliko tematika „Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos“, kuri sudarys galimybes naujų, paveikesnių sprendimų, reikalingų augantiems socialiniams poreikiams tenkinti ir sudėtingiems visuomenei kylantiems uždaviniais spręsti.</p> <p>Pandemijos sąlygomis kultūros, meno, paveldo, mokslo ir švietimo sektoriaus atstovai parodė, kaip, pasitelkiant mokslinius tyrimus, technologijas ir skaitmenines galimybes, gali būti sudaromos sąlygos atpažinti, suvaldyti kylančius sunkumus, taip pat įtraukti visuomenę siekti bendresnių socialinių tikslų. Todėl socialinių inovacijų plėtra pasitelkiant skaitmenines technologijas turėtų teigiamos įtakos atremiant visuomenei kylančius išbandymus.</p> <p>Dizainas turi daugiausiai įtakos ir potencialo prisidėti prie kito MTEPI koncepcijos prioriteto „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, kuriuo siekiama žiedinės ekonomikos transformacijos, tradicinės gamybos bei gaminių esminio modernizavimo ir inovatyvaus proveržio, todėl dizaino technologijos integruotos į šio prioriteto tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo, dizaino technologijos“</p>
Visorių informacinių	<p>Prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ įgyvendinimo tematikų tarpe numatyti temą „Palydovinių</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Prioritetas „Informacinės ir ryšių technologijos“ apima plačias tematikas:</p>

<p>technologijų parkas, 2022-04</p>	<p>duomenų apdorojimas ir palydovų misijų valdymas“. Tema apima tokias sritis, kaip:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palydovų ir palydovų spiečių valdymo, palydovų misijų planavimo ir organizavimo, ryšio langų rezervavimo, žemės stočių valdymo programinė įranga • Palydovų misijų simuliacinio programinė įranga • Dirbtinio intelekto sprendimai palydovinių duomenų apdorojimui • Palydovinėmis duomenimis grįstos prognozavimo ir sprendimų priėmimo sistemos • Naujų ryšio technologijų, skirtų palaikyti komunikaciją su palydovais, įskaitant ir tarp-palydovinį ryšį, kūrimas (radijo komunikacija VHF, UHF, L, S, C, X, K, Q/V, W ir kt. dažnio ruožuose, optinė komunikacija). 	<ul style="list-style-type: none"> - dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas; - daiktų internetas; - kibernetinis saugumas; - finansinės technologijos ir blokų grandinės; - audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos; - išmaniosios transporto sistemos. <p>Palydovinių duomenų apdorojimo ir palydovų misijų valdymo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos gali būti finansuojamos, jei jos yra įgyvendinamos šių tematikų aprėptyje. Prioriteto aprašymas papildytas siūlomu tekstu: „IT technologijų taikymas didelę pridėtinę vertę kuria ir naujose pramonės srityse, tokiose kaip kosmoso technologijos. Lietuvos įmonės lyderiauja regione kuriant inovatyvius sprendimus tokiose srityse kaip - dirbtinio intelekto sprendimai palydovinių duomenų apdorojimui, palydovinėmis duomenimis grįstos prognozavimo ir sprendimų priėmimo sistemos, palydovų ir palydovų spiečių valdymo, palydovų misijų planavimo ir sprendimai, daiktų interneto, paremto palydovų infrastruktūra, sprendimai ir pan.“.</p> <p>Verslo ir mokslo bendradarbiavimo apimtyje kosmoso sektoriuje Lietuvoje nesudaro tokios kritinės masės, kad „Palydovinių duomenų apdorojimas ir palydovų misijų valdymas“ galėtų būti išskiriama kaip atskira tematika.</p>
<p>Visorių informacinių technologijų parkas, 2022-04</p>	<p>Prioriteto „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ įgyvendinimo tematikų tarpe numatyti temą „Kosminės technologijos“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naujų medžiagų palydovų komponentams kūrimas (kosmoso sąlygoms atsparios dangos, struktūriniai, elektronikos komponentai, efektyvesni propulsijos ir fotovoltiniai sprendimai ir pan.) • „Žalesnio“ kuro skraidantiems aparatams kūrimas • Naujų gamybos technologijų pramoninei palydovų ir jų komponentų gamybai kūrimas ir diegimas. 	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Sumanios specializacijos koncepcijoje įvardintas prioritetas „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ apima tokias temáticas kaip:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotoninės ir lazerinės technologijos; - pažangiosios medžiagos ir konstrukcijos; - lanksčios produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo, dizaino technologijos; - energijos vartojimo efektyvumas, išmanumas; - atsinaujinantys energijos ištekliai. <p>Kosmoso sektoriaus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos gali būti finansuojamos, jei jos yra įgyvendinamos šių tematikų aprėptyje. Prioriteto aprašymas papildytas siūlomu tekstu: „Ypač daug galimybių inovacinei veiklai skleisti yra naujose pramonės srityse, tokiose kaip kosminės technologijos. Kosmoso veikla turi labai didelį inovacinį potencialą ir horizontaliai apima iš esmės visas mokslo kryptis ir technologijas. Kosmoso technologijos, kaip ir karinės, yra pažangiausios, tad, didindamos bendrąją inovacijų kultūrą, užtikrina ir šalies konkurencingumą. Kosmoso veikla padeda spręsti svarbiausius politinio, ekonominio ir technologinio</p>

		<p>nepriklausomumo bei saugumo problemas Kosmoso technologijų pagrindu įvairiuose pramonės sektoriuose yra kuriami didžiausios pridėtinės vertės sisteminiai produktai ir paslaugos - radijo dažnio sistemų, naudingosios apkrovos ir technologijų, optikos ir optoelektronikos, medžiagų ir procesų, gyvybės ir fizinių mokslų, kosminių sistemų programinės įrangos, mažųjų ir nano-palydovų gamybos, robotikos, autonominių sistemų ir dirbtinio intelekto, elektros, elektromechaniniai ir elektriniai komponentų ir kokybės užtikrinimo sprendimai, naujos medžiagos palydovų komponentams, kosmoso sąlygoms atsparios dangos, struktūriniai, elektronikos komponentai, efektyvesni propulsijos ir fotovoltiniai sprendimai „žalesnis“ kuras skraidantiems aparatams ir pan.“.</p> <p>Verslo ir mokslo bendradarbiavimo apimtys kosmoso sektoriuje Lietuvoje nesudaro tokios kritinės masės, kad tai galėtų būti išskiriama kaip atskiras prioritetas ar tematika.</p>
Vytauto Didžiojo Universitetas, 2022-04	<p>Akivaizdu, kad dokumente menkai atsižvelgta į Lietuvos mokslo tarybos (toliau – LMT) Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto išdėstytas pastabas (žr. šio rašto priedą) ir įrodymais pagrįstus argumentus, kuriuose atkreipiamas dėmesys, kad atsisakius „įtraukios ir kūrybingos visuomenės“ sumaniosios specializacijos prioriteto Lietuva išsiskiria Europos mokslo politikos kontekste, kuriame humanitarinių ir socialinių mokslų dedamoji yra nuosekliai stiprinama, pripažįstant, kad jokios inovacijos nebūna tvarios ir veiksmingos, nesuvokus jų kūrimo ir įgyvendinimo sociokultūrinio konteksto.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Įgyvendinant Sumanios specializacijos stebėseną buvo vertinama Sumanios specializacijos prioritetų pajėgumo pažanga. Prioritetų pajėgumui nustatyti buvo apskaičiuota kiekvieno rodiklio (viso 12 rodiklių) medianinė reikšmė suteikiant balus prioritetui tuo atveju, jeigu rodiklio reikšmė yra didesnė nei medianos dydis bei suteikiant atitinkamiems rodikliams svorius.</p> <p>Daugiausiai balų surinko prioritetai „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ (8,6 balo, tai yra didžiausia galima suma), „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ (5,6 balo) bei „Informacinės ir ryšių technologijos (4,1 balo). Su trijų daugiausiai balų surinkusių prioritetų įgyvendinimu sietiniams projektams buvo skirta daugiausia viešųjų investicijų (tiek mokslo ir studijų institucijų, tiek verslo įmonių vykdomiems projektams), jiems įgyvendinti pritraukta daugiausia privačių investicijų, jiems įgyvendinti skirta daugiausia verslo projektų. Prioritetai „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ ir „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ išsiskiria su jais sietinų publikacijų skaičiumi. Tokiu būdu šie trys prioritetai tapo pagrindu 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų laikotarpio sumanios specializacijos strategijai, taip pat išsaugant ir į juos integruojant gerai rezultatais ir dideliu potencialu išsiskiriančias kitų prioritetų tematikas.</p> <p>Remiantis 2020-06-11 Nr. TIS -2 Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės posėdžio protokolu, bendru Koordinavimo grupės sutarimu pasirinktas 2 scenarijus – „stiprių“ prioritetų ir tematikų scenarijus, besiremiantis „silpnų“ tematikų atsisakymo principu. Nuspręsta, kad 2021-2027 m. periode Lietuvos sumanią specializaciją sudarys 3 prioritetai (Sveikatos technologijos ir biotechnologijų, Nauji gamybos</p>

		<p>procesai, medžiagos ir technologijos, Informacinės ir ryšių technologijos).</p> <p>Dėl to prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ išliko tematika „Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos“, kuri sudarys galimybes naujų, paveikesnių sprendimų, reikalingų augantiems socialiniams poreikiams tenkinti ir sudėtingiems visuomenei kylantiems uždaviniams spręsti.</p> <p>Pandemijos sąlygomis kultūros, meno, paveldo, mokslo ir švietimo sektoriaus atstovai parodė, kaip, pasitelkiant mokslinius tyrimus, technologijas ir skaitmenines galimybes, gali būti sudaromos sąlygos atpažinti, suvaldyti kylančius sunkumus, taip pat įtraukti visuomenę siekti bendresnių socialinių tikslų. Todėl socialinių inovacijų plėtra pasitelkiant skaitmenines technologijas turėtų teigiamos įtakos atremiant visuomenei kylančius išbandymus.</p> <p>Dizainas turi daugiausiai įtakos ir potencialo prisidėti prie kito MTEPI koncepcijos prioriteto „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, kuriuo siekiama žiedinės ekonomikos transformacijos, tradicinės gamybos bei gaminių esminio modernizavimo ir inovatyvaus proveržio, todėl dizaino technologijos integruotos į šio prioriteto tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo, dizaino technologijos“.</p>
Vytauto Didžiojo Universitetas, 2022-04	Atsižvelgdami į per pandemiją pasikeitusią švietimo aplinką, siūlome prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“ papildyti tematika „Modernios ugdymo technologijos ir procesai“.	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ išliko tematika „Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos“, kuri sudarys galimybes naujų, paveikesnių sprendimų, reikalingų augantiems socialiniams poreikiams tenkinti ir sudėtingiems visuomenei kylantiems uždaviniams spręsti. Šios tematikos aprėptyje pasitelkiant mokslinius tyrimus, technologijas ir skaitmenines galimybes, sudaromos sąlygos kurti modernius ugdymo(si) iššūkius atliepiančius produktus.</p>
Lietuvos universitetų rektorių konferencija, 2022-04-25 Nr. 3018	Koncepcijoje į Covid-19 pandemiją pažvelgta tik kaip į medicininę problemą, nors pandemijos sąlygomis švietimo, kultūros, ekonomikos sektoriai pademonstravo kaip krizės akivaizdoje gimsta socialinės inovacijos, sudarančios sąlygas suvaldyti kylančius iššūkius, įtraukiant visuomenę bei siekiant bendresnių socialinių tikslų.	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Koncepcijoje būtent ir atkreipiamas dėmesys, kad pandemijos sąlygomis kultūros, meno, paveldo, mokslo ir švietimo sektoriaus atstovai parodė, kaip, pasitelkiant mokslinius tyrimus, technologijas ir skaitmenines galimybes, gali būti sudaromos sąlygos atpažinti, suvaldyti kylančius sunkumus, taip pat įtraukti visuomenę siekti bendresnių socialinių tikslų. Todėl prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ yra išskirta tematika - audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos, nes manoma, jog socialinių inovacijų plėtra pasitelkiant skaitmenines technologijas turėtų teigiamos įtakos atremiant visuomenei kylančius išbandymus.</p>

<p>Lietuvos universitetų rektorių konferencija, 2022-04-25 Nr. 3018</p>	<p>2022 m. vasario 24 d. pasikeitusi Lietuvos ir Pasaulio situacija išryškino saugios valstybės ir atsparios krizėms visuomenės poreikį. Akivaizdu, kad ekonomika yra taip pat labai paliesta šių procesų ir turi būti didinamas jos nepriklausomumas ir atsparumas ilgalaikėje perspektyvoje, skatinamos paslaugos ir produktai, kurie gali būti siūlomi už valstybės ir visuomenės saugumą atsakingoms valstybės institucijoms.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Sumanios specializacijos koncepcijoje įvardintas prioritetas „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ apima tokias temáticas kaip:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotoninės ir lazerinės technologijos; - pažangiosios medžiagos ir konstrukcijos; - lanksčios produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo, dizaino technologijos; - energijos vartojimo efektyvumas, išmanumas; - atsinaujinantys energijos ištekliai. <p>Gynybos sektoriaus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos gali būti finansuojamos, jei jos yra įgyvendinamos šių tematicų aprėptyje. Verslo ir mokslo bendradarbiavimo apimtys gynybos sektoriuje Lietuvoje nesudaro tokios kritinės masės, kad tai galėtų būti išskiriama kaip atskiras prioritetas ar tematika. Taip pat prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ yra išskirta tematika – Kibernetinis saugumas, kuri apima kuri apima asmens duomenų apsaugą, blokų grandinių technologijas, kibernetinio terorizmo, šnipinėjimo, nuomonių manipuliavimo užkardymo ir prevencijos technologijas. Finansuojant MTEPI veiklas šioje tematioje būtent ir bus kuriami produktai ir paslaugos, kurie užtikrintų valstybės bei visuomenės kibernetinį saugumą.</p>
<p>Lietuvos universitetų rektorių konferencija, 2022-04-25 Nr. 3018</p>	<p>Nustatant sumaniosios specializacijos prioritetus menkai atsižvelgta į Lietuvos mokslo tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto išdėstytas pastabas ir įrodymais pagrįstus argumentus, kuriuose atkreipiamas dėmesys, jog atsisakius „įtraukios ir kūrybingos visuomenės“ sumaniosios specializacijos prioriteto Lietuva išsiskiria Europos mokslo politikos kontekste, kuriame socialinių ir humanitarinių mokslų dedamoji yra nuosekliai stiprinama, pripažįstant, kad jokios inovacijos nebūna tvarios ir veiksmingos, nesuvokus jų kūrimo ir įgyvendinimo sociokultūrinio konteksto. Pavyzdžiui, Europinės mokslo programos perspektyvoje (priemonė „Culture, creativity and inclusive society“) priešingai, planuojama reikšmingai skirti daugiau finansavimo nei iki šiol.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Įgyvendinant Sumanios specializacijos stebėseną buvo vertinama Sumanios specializacijos prioritetų pajėgumo pažanga. Prioritetų pajėgumui nustatyti buvo apskaičiuota kiekvieno rodiklio (viso 12 rodiklių) medianinė reikšmė suteikiant balus prioritetui tuo atveju, jeigu rodiklio reikšmė yra didesnė nei medianos dydis bei suteikiant atitinkamiems rodikliams svorius.</p> <p>Daugiausiai balų surinko prioritetai „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ (8,6 balo, tai yra didžiausia galima suma), „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ (5,6 balo) bei „Informacinės ir ryšių technologijos (4,1 balo). Su trijų daugiausiai balų surinkusių prioritetų įgyvendinimu sietiniems projektams buvo skirta daugiausia viešųjų investicijų (tiek mokslo ir studijų institucijų, tiek verslo įmonių vykdomiems projektams), jiems įgyvendinti pritraukta daugiausia privačių investicijų, jiems įgyvendinti skirta daugiausia verslo projektų. Prioritetai „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ ir „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ išsiskiria su jais sietinų publikacijų skaičiumi. Tokiu būdu šie trys prioritetai tapo pagrindu 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų laikotarpio sumanios specializacijos strategijai, taip pat išsaugant ir į juos integruojant gerais rezultatais ir dideliu potencialu išsiskiriančias kitų prioritetų temáticas.</p>

		<p>Remiantis 2020-06-11 Nr. TIS -2 Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės posėdžio protokolu, bendru Koordinavimo grupės sutarimu pasirinktas 2 scenarijus – „stiprių“ prioritetų ir tematikų scenarijus, besiremiantis „silpnų“ tematikų atsisakymo principu. Nuspręsta, kad 2021-2027 m. periode Lietuvos sumanią specializaciją sudarys 3 prioritetai (Sveikatos technologijos ir biotechnologijų, Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos, Informacinės ir ryšių technologijos).</p> <p>Dėl to prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ išliko tematika „Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos“, kuri sudarys galimybes naujų, paveikesnių sprendimų, reikalingų augantiems socialiniams poreikiams tenkinti ir sudėtingiems visuomenei kylantiems uždaviniams spręsti.</p> <p>Pandemijos sąlygomis kultūros, meno, paveldo, mokslo ir švietimo sektoriaus atstovai parodė, kaip, pasitelkiant mokslinius tyrimus, technologijas ir skaitmenines galimybes, gali būti sudaromos sąlygos atpažinti, suvaldyti kylančius sunkumus, taip pat įtraukti visuomenę siekti bendresnių socialinių tikslų. Todėl socialinių inovacijų plėtra pasitelkiant skaitmenines technologijas turėtų teigiamos įtakos atremiant visuomenei kylančius išbandymus.</p> <p>Dizainas turi daugiausiai įtakos ir potencialo prisidėti prie kito MTEPI koncepcijos prioriteto „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, kuriuo siekiama žiedinės ekonomikos transformacijos, tradicinės gamybos bei gaminių esminio modernizavimo ir inovatyvaus proveržio, todėl dizaino technologijos integruotos į šio prioriteto tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo, dizaino technologijos“.</p>
Lietuvos universitetų rektorių konferencija, 2022-04-25 Nr. 3018	<p>Sumaniosios specializacijos taikymo kryptyse nurodyta eilė veiklų, skirtų mažų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) darbuotojų įgūdžių, leisiančių prisitaikyti prie ekonomikos technologinių pokyčių ir pramonės transformacijos bei MVĮ skatinimui dalyvauti tarptautinėse MTEPI iniciatyvose. Pažymime, jog šios veiklos aktualios ne tik MVĮ, bet ir aukštojo mokslo institucijoms, siekiant sumaniosios specializacijos įgyvendinimo koncepcijoje numatytų rezultatų.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Kadangi aukštųjų mokyklų vaidmuo prisitaikant prie ekonomikos technologinių pokyčių bei siekiant pramonės transformacijos yra itin svarbus, todėl Sumanios specializacijos koncepcijoje yra numatytos veiklos, kurios stiprintų tyrėjų gebėjimus bei didintų tyrėjų karjeros patrauklumą, skatintų vykdyti taikomuosius MTEP ir stiprintų mokslo vadybos ir žinių komercinimo gebėjimus MSI, skatintų MTEPI infrastruktūros įveiklinimą bei žinių perdavimo ir komercinimo sistemą.</p>
Lietuvos universitetų rektorių	<p>LURK siūlo įvertinti papildomo sumaniosios specializacijos prioriteto ir / ar atitinkamų tematikų, kurios būtų susijusios su Lietuvos saugumo ir visuomenės atsparumo didinimu</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Įgyvendinant Sumanios specializacijos stebėseną buvo vertinama Sumanios specializacijos prioritetų pajėgumo pažanga. Prioritetų pajėgumui nustatyti buvo</p>

<p>konferencija, 2022-04-25 Nr. 3018</p>	<p>(galimų tematikų pavyzdžiai: migrantų integracijos skatinimas, visuomenės imlumo mokslo žinioms ir inovacijoms didinimas, visuomenės atsparumo propagandai didinimas ir pan.) įtraukimo galimybę į esamus prioritetus. Pvz. atsižvelgiant į per pandemiją pasikeitusią švietimo aplinką, siūloma prioritetą "Informacinės ir ryšių technologijos" papildyti tematika: "Modernios ugdymo technologijos ir procesai".</p>	<p>apskaičiuota kiekvieno rodiklio (viso 12 rodiklių) medianinė reikšmė suteikiant balus prioritetui tuo atveju, jeigu rodiklio reikšmė yra didesnė nei medianos dydis bei suteikiant atitinkamiems rodikliams svorius.</p> <p>Daugiausiai balų surinko prioritetai „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ (8,6 balo, tai yra didžiausia galima suma), „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ (5,6 balo) bei „Informacinės ir ryšių technologijos (4,1 balo). Su trijų daugiausia balų surinkusių prioritetų įgyvendinimu sietiniams projektams buvo skirta daugiausia viešųjų investicijų (tiek mokslo ir studijų institucijų, tiek verslo įmonių vykdomiems projektams), jiems įgyvendinti pritraukta daugiausia privačių investicijų, jiems įgyvendinti skirta daugiausia verslo projektų. Prioritetai „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ ir „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ išsiskiria su jais sietinų publikacijų skaičiumi. Tokiu būdu šie trys prioritetai tapo pagrindu 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų laikotarpio sumanios specializacijos strategijai, taip pat išsaugant ir į juos integruojant gerais rezultatais ir dideliu potencialu išsiskiriančias kitų prioritetų temáticas.</p> <p>Remiantis 2020-06-11 Nr. TIS -2 Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupės posėdžio protokolu, bendru Koordinavimo grupės sutarimu pasirinktas 2 scenarijus – „stiprių“ prioritetų ir tematikų scenarijus, besiremiantis „silpnų“ tematikų atsisakymo principu. Nuspręsta, kad 2021-2027 m. periode Lietuvos sumanią specializaciją sudarys 3 prioritetai (Sveikatos technologijos ir biotechnologijų, Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos, Informacinės ir ryšių technologijos).</p> <p>Dėl to prie prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ išliko tematika „Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos“, kuri sudarys galimybes naujų, paveikesnių sprendimų, reikalingų augantiems socialiniams poreikiams tenkinti ir sudėtingiems visuomenei kylantiems uždaviniams spręsti.</p> <p>Pandemijos sąlygomis kultūros, meno, paveldo, mokslo ir švietimo sektoriaus atstovai parodė, kaip, pasitelkiant mokslinius tyrimus, technologijas ir skaitmenines galimybes, gali būti sudaromos sąlygos atpažinti, suvaldyti kylančius sunkumus, taip pat įtraukti visuomenę siekti bendresnių socialinių tikslų. Todėl socialinių inovacijų plėtra pasitelkiant skaitmenines technologijas turėtų teigiamos įtakos atremiant visuomenei kylančius išbandymus.</p> <p>Dizainas turi daugiausiai įtakos ir potencialo prisidėti prie kito MTEPI koncepcijos prioriteto „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, kuriuo siekiama žiedinės ekonomikos transformacijos, tradicinės gamybos bei gaminių esminio modernizavimo ir inovatyvaus proveržio, todėl dizaino technologijos integruotos į šio prioriteto tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos bei procesų valdymo, dizaino technologijos“.</p>
--	--	---

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, 2022-05-06, Nr. ((24.43Mr)-5K-2206507)-6K-2202802	Taip pat siūlome Konceptijoje nurodyti vartojamo termino Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) prioriteto (-ų) fasilitatoriaus (-ių) apibrėžtį, nes Konceptijos projekte nenurodytas jo juridinis statusas (fiziniai ar juridiniai asmenys) ir atsakomybė.	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcijos projekte nurodome, kad Fasilitatoriai, būdami tarpininkais tarp sumaniosios specializacijos įgyvendinimo organizavimo ir koordinavimo bei ekspertinio lygmenų, telkia MTEPI prioritetų ekosistemų dalyvius bendrai veiklai ir atstovauja jų interesams ir poreikiams. Ekonomikos ir inovacijų ministerija kiekvienam sumaniosios specializacijos prioritetui skiria po vieną Fasilitatorių. Jų funkcijos ir veikla išsamiai aptariamos Fasilitatorių veiklos tvarkos apraše, kurį, suderinus su Koordinavimo grupe, tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras.</p> <p>Manome, kad sąvoką apibrėžti būtų netikslinga, nes tai nėra bendrinė sąvoka ar terminas ir skirtinguose kontekstuose gali būti naudojama įvairiai. Konceptijoje yra išvardijamos Fasilitatorių funkcijos, o detaliau reikalavimai jiems ir veikla bus aprašyti Fasilitatorių veiklos apraše, kurį tvirtins ekonomikos ir inovacijų ministrė.</p>
Lietuvos Respublikos finansų ministerija, 2022-05-06, Nr. ((24.43Mr)-5K-2206507)-6K-2202802	Atkreipiame dėmesį, kad vienas iš Europos Komisijos 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijoms nustatytos sąlygos „Geras nacionalinės ar regioninės pažangiosios specializacijos strategijos valdymas“ vertinimo aspektų yra nustatytos stebėsenos ir vertinimo priemonės, kuriomis matuojami minėtos strategijos tikslų siekimo rezultatai. Europos Komisija savo pastabose yra pažymėjusi, kad Konceptijos projekte šiuo metu per daug dėmesio skiriama kiekybiniais rodikliais. Prašome papildyti Konceptijos tikslo ir uždavinių vertinimo rodiklių ir jų reikšmių sąrašą (1 priedas) kokybiniais rodikliais, susijusiais su tarptautinio bendradarbiavimo, verslininkystės galimybių paieškos proceso stebėjimu.	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant EK rekomendacijomis, 2021-2027 m. Sumanios specializacijos stebėsenos ir vertinimo procesas bus vykdomas remiantis ne tik kiekybiniais, bet ir kokybiniais rodikliais. Patvirtinus Sumanios specializacijos koncepciją, Ekonomikos ir inovacijų ministerija parengs sumaniosios specializacijos stebėsenos ir vertinimo tvarkos aprašą, kuriame bus aprašytas stebėsenos bei vertinimo procesas, naudojami įrankiai bei metodai, atskirų prioritetų įgyvendinimo pažangą matuojančių rodiklių sąrašas. Kokybiniai rodikliai atskiriems prioritetams bus numatyti siekiant gauti išsamesnės informacijos apie kiekvieno prioriteto rezultatyvumą bei indėlį į Sumanios specializacijos įgyvendinimą. Fasilitatoriai taip pat vaidins svarbų vaidmenį teikiant informaciją apie S3 dalyvių patirtį, poreikius ir pan. Fasilitatorių darbo grupėse suinteresuotos šalys (verslo, mokslo, akademinė bendruomenė, inovacijų naudotojai, viešojo sektoriaus atstovai ir kiti inovacijų ekosistemos dalyviai) dalinsis žiniomis ir idėjomis, siūlydamos investicijų kryptis, temas, priemones, aptardamos įgyvendinimo trukdžius, sektorinius, sisteminius iššūkius, siūlydamos galimus sprendimus ir kt. Fasilitatoriai teiks apibendrintas Darbo grupių išvalgas dėl sumaniosios specializacijos priemonių rinkinio formavimo, įgyvendinimo iššūkių ir pan. tai sudarys galimybę gauti kokybinę informaciją iš visos Sumanios specializacijos ekosistemos dalyvių.</p>
Lietuvos Respublikos kanceliarijos	1. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos	<p>Neatsižvelgta. Pagal Europos komisijos reikalavimus, Sumanios specializacijos programa turi būti tvirtinama atskiru dokumentu. Kadangi Sumanios specializacijos įgyvendinimas bei numatomos priemonės numatomos tiek EIM, tiek ir ŠMSM plėtros</p>

<p>Teisės grupė, 2022-06, TAP Nr. 22-1099; TAIS Nr. 22- 5383(2)</p>	<p>Respublikos Vyriausybės programos“ (toliau – Vyriausybės programa) 129.3 p., kaip vieną iš Vyriausybės prioritetinių projektų numato - išgryninti sumanios specializacijos prioritetus, o Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau - Planas) 5.1.12 p. numato priemonę - telkti išteklius į didžiausią mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau - MTEPI) potencialą turinčias sritis – atnaujinti Sumanios specializacijos koncepciją ir nustatyti sumanios specializacijos prioritetus, jų koordinavimo modelį ir įgyvendinimo stebėsenos sistemą. Projektu tvirtinamoje Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcijoje (toliau – Koncepcija), be aplinkos analizės (II skyrius), yra nustatomos sumanios specializacijos tikslai, uždaviniai ir taikymo kryptys (III skyrius), patys MTEPI prioritetai (IV skyrius), sumanios specializacijos formavimo ir įgyvendinimo sistema (V skyrius), sumanios specializacijos įgyvendinimo procesas (VI skyrius). Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas nuostatas, Projektu tvirtinamos Koncepcijos pavadinimas neatitinka nei programavimo lygmens planavimo dokumentuose (Vyriausybės programoje ir Plane) numatytų priemonių ir projektų turinio, nei pačioje Koncepcijoje dėstomo nuostatų apimties. Atsižvelgiant į tai, Projektas tikslintinas.</p>	<p>programose, tai pasirinktas jos tvirtinimas LRV nutarimu. Tiek su EIM, FM, ir LRVK strateginio valdymo departamento specialistais buvo derinta ir nuspręsta, jog Sumaniai specializacijai įgyvendinti 2021-2027 m. bus tvirtinama ne Programa, kaip buvo 2014-2020 m., o Koncepcija ir tai būtų išimtinis atvejis, kuris nėra numatytas SVĮ.</p>
	<p>4. Remiantis Technologijų ir inovacijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 str. 1 d. ir 2 d. 6 p., EIM formuoja technologijų plėtros ir inovacijų politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, koordinuoja MTEPI prioritetų įgyvendinimą. Atsižvelgiant į tai, Projekto 2.2 p. nuostata, remiantis kuria švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pavedama sudaryti Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumaniosios</p>	<p>Neatsižvelgta. 2014-2020 m. laikotarpiu Sumanios specializacijos koordinavimo grupei pakaitomis pirmininkaudavo EIM ir ŠMSM viceministrai. Kaip viena iš ES investicijų veiksmų programos 2021-2027 m. reikiamų sąlygų buvo tai, jog būtų paskirta viena institucija, atsakinga už Sumanios specializacijos įgyvendinimą. Kadangi ŠMSM dalyvauja Sumanios specializacijos įgyvendinime, buvo priimtas kompromisas, kad EIM bus atsakinga už Sumanios specializacijos įgyvendinimą, bet ŠMSM pirmininkaus Koordinavimo grupei, kuri yra patariamasis organas, užtikrinantis sklandų tarpinstitucinį bendradarbiavimą.</p>

	specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koordinavimo grupę ir patvirtinti jos darbo reglamentą, nedera su minėtu įstatyminiu reguliavimu. Šiuo aspektu tikslintinas ir Konceptijos 53 ir 56 p.	
	<p>9. Konceptijos 2.3 p. apibrėžiamas MTEPI prioriteto fasilitatorius – ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu skiriamas fizinis asmuo, atsakingas už nuolatinio verslininkystės galimybių paieškos proceso (toliau- VGPP) organizavimą. Atsižvelgiant į Įstatymo 11 str. 1 d. ir 2 d. 6 p., remiantis kuriais EIM formuoja technologijų plėtros ir inovacijų politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, koordinuoja MTEPI prioritetų įgyvendinimą, MTEPI prioriteto fasilitatoriumi turėtų būti ne bet kuris fizinis asmuo, bet valstybės tarnautojas, einantis pareigas EIM. Be to, atsižvelgiant į Konceptijos V skyriaus trečiajame skirsnyje vartojamą „fasilitatoriaus“ sąvoką, šis papunktis pildytinas atitinkamu trumpiniu. Taip pat aptariamoje nuostatoje atsisakytina perteklinio žodžio „įsakymu“.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. VGPP organizavimas, kurį turi užtikrinti fasilitatoriai yra taip pat viena iš ES investicijų veiksmų programos 2021-2027 m. reikiamų sąlygų, kuri vis dar nėra išpildyta ir privalome kuo greičiau užtikrinti fasilitatorių veiklos pradžią. Pagrindinis VGPP ir fasilitatorių tikslas yra atstovauti MTEPI prioriteto ekosistemai, fasilitatoriai negali būti EIM valstybės tarnautojai, preliminariai esame numatę, jog jie galėtų dirbti Inovacijų agentūroje, atitinkamai pakoregavome Konceptijos tekstą.</p>
	<p>10. Konceptijos 4 p. nustatoma, kad Konceptija atitinka Nacionalinio pažangos plano (toliau -NPP) iškeltą 1 strateginį tikslą „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“, bei kad Konceptija bus įgyvendinama plėtros programų priemonėmis, jos įgyvendinimas skatinamas regionų plėtros planuose. Ši nuostata tikslintina šiais aspektais: Pažymėtina, kad Konceptija yra pakankamai plačios apimties dokumentas, kuriame be MTEPI prioritetų pateikiama ir aplinkos analizė (II skyrius), yra nustatomos sumanios specializacijos tikslai, uždaviniai ir taikymo kryptys (III skyrius), sumanios specializacijos formavimo ir įgyvendinimo sistema (V skyrius), sumanios specializacijos įgyvendinimo procesas (VI skyrius), todėl sąsaja su strateginio valdymo elementais turėtų būti nustatyta ne pačios Konceptijos, bet joje nustatytų MTEPI prioritetų.</p>	<p>Neatsižvelgta. MTEPI prioritetai yra horizontalūs ir MTEP priemonės bus įgyvendinamos visuose MTEPI prioritetuose, jie nėra siejami su konkrečiais NPP uždaviniais.</p>

	14. Konceptijoje pateikiant nuorodas į statistinius duomenis turėtų būti nurodyti jų šaltiniai. Šiuo aspektu peržiūrėtini Konceptijos pvz., 18, 20, 21, 23, 24, 28, 30, 32, 34, 45 p.	Neatsižvelgta. Konceptijos tekste nuorodos į duomenų šaltinius ir / arba informacija apie duomenų kilmę yra pakankama.
	21. Kadangi remiantis Vyriausybės programos 129.3 p. ir Plano 5.1.12 p. nuostatomis, MPTEPI prioritetų nustatymas turėtų priklausyti Vyriausybės kompetencijai, tikslintini Konceptijos 43 ir 44 p., kuriuose minimi koordinavimo grupės sprendimai dėl MPTEPI prioritetų, vietoje to nurodant koordinavimo grupės indėlį teikiant pasiūlymus dėl MPTEPI prioritetų.	Neatsižvelgta. 43 ir 44 p. yra aprašomas procesas, kaip vyko 2014-2020 m. Sumanios specializacijos programos tarpinė peržiūra bei pasirengimas 2021-2027 m. Sumanios specializacijos koncepcijos rengimui. Tuo laikotarpiu MTI taryba neveikė ir nesirinko į posėdžius, o Koordinavimo grupė pagrindinis organas, kuriame buvo derinama su suinteresuotomis šalimis ir buvo priimami sprendimai.
	24. Siekiant teisinio aiškumo, atskleistina, kieno formavimo ir įgyvendinimo sistema turima omenyje V skyriuje - sumanios specializacijos prioritetų, politikos ar dar kt. Šiuo aspektu tikslintini V skyriaus ir jo skirsnių pavadinimai ir atitinkami šio skyriaus punktai, taip pat Projekto 2.1.2 p., VI skyrius.	Neatsižvelgta. V skyriuje aprašoma Sumanios specializacijos formavimo ir įgyvendinimo sistema, t. y. kokie lygmenys bei „žaidėjai“ sudaro sistemą, o VI skyriuje aprašomas procesas. Prioritetai yra integrali politikos dalis, todėl jie negali būti atskirti ir aprašomi atskirai.
	25. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės ir Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos (toliau – Taryba) kompetencija yra apibrėžta Įstatyme (10 ir kt. str.), atsisakytina perteklinių ir Įstatyme nustatytą reguliavimą atkartojančių Konceptijos nuostatų, pvz., 50.2, 50.3, 52.1, 52.2, 52.4 p.	Neatsižvelgta. Siekiant aiškumo norėtume palikti funkcijų aprašymą tam, kad skaitytojui būtų pateikiama visa susijusi informacija viename dokumente ir nereikėtų dėti nuorodos į kitą teisės aktą.
	28. Atsižvelgiant į Tarybos kompetenciją, apibrėžtą Įstatymo 10 str. 2 d. 3 p., Konceptijos 54.1 p. tikslintinas, nustatant, kad Konceptijos projektas teikiamas svarstyti ir Tarybai. Be to, atsisakytina perteklinių nuostatų, nurodytų skliausteliuose.	Neatsižvelgta. Pirmiausia Konceptijos projektas yra teikiamas svarstyti Koordinavimo grupei, o jau vėliau – MTI tarybai. Toks procesas yra aprašomas VI skyriuje. Jei pakoreguotume 54.1 punktą atrodytų, kad Koordinavimo grupė ir MTI taryba svarsto Konceptijos Projektą paraleliai, o taip nėra. MTI tarybai teikiamas Projektas jau jį suderinus Koordinavimo grupėje.
	32. Atsižvelgiant į Konceptijos 2.3 p. nustatytą MTEPI prioriteto fasilitatoriaus kompetencijos pobūdį, šios išvados 9 pastabą ir joje pateiktą argumentaciją, Konceptijos 58 p. pirmojoje pastraipoje atsisakytina nuostatos, kuria nustatoma, kad MTEPI prioriteto fasilitatorius atstovauja MTEPI prioritetų ekosistemų dalyvių interesams ir poreikiams (šiuo aspektu tikslintini ir Konceptijos 58.1 p., kuriame nustatoma jo funkcija sudaryti darbo grupes, 58.6 p., kuriame nustatoma funkcija - konsultuoti politinių sprendimų priėmėjus, 58.7 p. – dėl atsiskaitymo EIM).	Neatsižvelgta. Fasilitatoriai neturėtų būti EIM valstybės tarnautojai, nes pagal ES investicijų veiksmų programos 2021-2027 m. reikiamas sąlygas jie būtų ir turi sudaryti darbo grupes, atstovauti MTEPI prioritetų ekosistemų dalyvių interesams ir poreikiams, konsultuoti politinių sprendimų priėmėjus.

	Koncepcijos 58 p. pirmoji pastraipa tikslintina, atsižvelgiant į Koncepcijos 48.2 p., kuriame nustatytas koordinavimo ir įgyvendinimo lygmuo. Be to, šioje nuostatoje taip pat atsisakytina trečiojo sakinio, kaip perteklinio ir atkartojančio Koncepcijos 2.3 ir 54.3 p.	
	36. Siekiant teisinio aiškumo bei reguliavimo nuoseklumo, atsižvelgiant į Koncepcijos V skyriaus „Sumaniosios specializacijos formavimo ir įgyvendinimo sistema“ turinį, Koncepcijos VI skyrius „Sumaniosios specializacijos įgyvendinimo procesas“ peržiūrėtinas iš esmės, atskleidžiant koks reguliavimas yra sietinas su Koncepcijos, kaip dokumento įgyvendinimu, o koks su sumanios specializacijos prioritetų, politikos ar pan. įgyvendinimu (žr. kartu su šios išvados 23 pastaba).	Neatsižvelgta. Koncepcijos, kaip dokumento įgyvendinimas yra neatsiejamas nuo sumanios specializacijos prioritetų, politikos ar pan. įgyvendinimo, todėl manytume, kad Koncepcija ir Prioritetai negali būti atskirti ir aprašomi atskirai.